

Ochrana dravcov na Slovensku
Bratislavské regionálne ochranárske združenie
Slovenská ornitologická spoločnosť/BirdLife Slovensko

**Odborný podklad pre vydávanie rozhodnutí o územných
a časových obmedzeniach činností, ktoré môžu ohroziť, poškodiť alebo zničiť
ohrozené a vzácne druhy vtákov alebo ich biotopy.**

Vypracovali: Boris Maderič, Zuzana Guziová a Eva Stanková

Marec 2013

Podakovanie

Za podnetné pripomienky ďakujeme RNDr. Jaroslavovi Šíblovi PhD., Ing. Milanovi Olekšákovi, Jozefovi Chavkovi, Mgr. Lucii Deutschej a Mgr. Miroslavovi Demkovi.

Obsah

Obsah.....	3
Úvod	4
Význam a cieľ ochrany ohrozených a chránených druhov vtákov a ich biotopov formou územného a časového obmedzenia činností, ktoré ich môžu ohroziť, poškodiť alebo zničiť. .	6
Odporúčania pre úrady životného prostredia vo veci územného a časového obmedzenia činností, ktoré môžu ohrozovať, poškodzovať alebo zničiť vzácne a ohrozené druhy a vtákov alebo ich biotopy.....	7
Všeobecné odporúčania	7
Obmedzenia činností na lesnej pôde.....	9
Obmedzenia činností na poľnohospodárskej pôde	11
Použitá literatúra a zdroje:.....	13
Prílohy.....	14
Príloha 1: Odporúčané územné a časové obmedzenia pre vybrané ohrozené a chránené druhy vtákov	14
Príloha 2: Príklad "písomného upozornenia" obvodného úradu životného prostredia na lesnej pôde.....	17
Príloha 3: Príklad "písomného upozornenia" obvodného úradu životného prostredia na poľnohospodárskej pôde	217
Príloha 4: Príklad "rozhodnutia obvodného úradu životného prostredia o územnom a časovom obmedzení činností" na lesnej pôde	25
Príloha 5: Príklad "rozhodnutia obvodného úradu životného prostredia o územnom a časovom obmedzení činností" na poľnohospodárskej pôde	32
Príloha 6: Príklad "rozhodnutia o predbežnom opatrení" vydaného obvodným úradom životného prostredia.	38
Príloha 7: Analýza súčasného stavu agendy obvodných úradov životného prostredia na území Slovenska k problematike územného a časového obmedzenia činností, ktoré môžu ohroziť, poškodiť alebo zničiť ohrozené a vzácne druhy vtákov alebo ich biotopy.	42

Úvod

Jedným z častých prístupov používaných pri ochrane rastlín, živočíchov a biotopov, ktoré sú významné z hľadiska ochrany prírody je územné a časové obmedzenie činností, ktoré ich môžu ohrozovať, poškodzovať alebo zničiť. U vtákov sa tento prístup používa predovšetkým vo väzbe na obdobie rozmnožovania tj. obsadzovania hniezdných teritórií, obdobie párenia, inkubácie a výchovy mláďat, kedy sú jedince veľmi citlivé na vyrušovanie a vo väzbe na ochranu hniezdných biotopov. Ale rovnaký prístup sa môže uplatniť aj pri sezónnej ochrane nocovísk, zimovísk, zhromažďísk, migračných zastávok a pod.

Územným a časovým obmedzením aktivít sa vytvárajú zóny, v ktorých sú na určité obdobie, sezónne alebo celoročne obmedzené alebo zakázané všetky alebo vybrané antropogénne činnosti. Takéto zóny sú v ochranárskej odbornej praxi alebo v literatúre známe ako ochranné zóny, nárazníkové zóny, ochranné pásma a pod. Pre účely tohto dokumentu budeme používať termín „ochranná zóna“.

Zákon NR SR č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon) ani jeho vykonávacie predpisy „ochrannú zónu“ síce jednoznačne nedefinujú, ale podľa nášho názoru vytvárajú dostatočný priestor na jej uplatňovanie. Hlavným legislatívnym východiskom pre územné a časové obmedzenia činností pri všeobecnej ochrane rastlín a živočíchov je ustanovenie § 4 odsek 2 zákona, ktorý znie, že *„ak činnosť ....vedie k ohrozeniu existencie druhov rastlín a živočíchov alebo k ich degenerácii, k narušeniu rozmnožovacích schopností alebo k zániku ich populácie, štátny orgán ochrany prírody a krajiny (ďalej len "orgán ochrany prírody") túto činnosť po predchádzajúcom upozornení obmedzí alebo zakáže.“* Doplňujúcim východiskom je ustanovenie § 8 odsek 1 vyhlášky Ministerstva životného prostredia SR č. 23/2003, ktorou sa vykonáva zákon (ďalej len vyhláška): *„Základom ochrany pôvodných druhov chránených živočíchov je ochrana ich jedincov v prirodzených biotopoch, najmä v bezprostrednom okolí miest ich rozmnožovania, zimného spánku, zhromažďovania sa. Za bezprostredné okolie sa považuje taký priestor, do ktorého zásah môže mať negatívny vplyv na ďalšiu existenciu živočícha.“*

Ochrana dravcov na Slovensku (RPS), Bratislavské regionálne ochranárske združenie (BROZ) a Slovenská ornitologická spoločnosť/BirdLife Slovensko (SOS/BL) v spolupráci so Štátnou ochranou prírody Slovenskej republiky (ďalej len ŠOP SR), úradmi životného prostredia, strážou prírody a ďalšími inštitúciami prípadne subjektmi už dlhodobo využívajú tieto ustanovenia zákona a vyhlášky s cieľom zabezpečenia ochrany hniezdných lokalít chránených druhov vtákov.

Pri tomto úsilí sme zaznamenali nejednotný postup, ktorý sa týka napríklad procesu vydávania rozhodnutí podľa § 68 písm. g) zákona, doby platnosti a účinnosti týchto rozhodnutí, veľkosti a vnútorného členenia vzniknutých ochranných zón, v ktorých sa uplatňuje obmedzenie, samotných obmedzení pre ochranu rovnakých druhov vtákov, identifikácie a vymedzenia územia v teréne a identifikácie dotknutých subjektov. Výsledkom toho je, často účelové spochybňovanie odôvodnenosti a významu vydávania rozhodnutí o územnom a časovom obmedzení činností zo strany dotknutých subjektov.

Z vyššie uvedených dôvodov vznikla nevyhnutná potreba vydania jednotného a pragmatického metodického usmernenia k tejto problematike pre úrady životného prostredia, ktoré by prispelo k odstráneniu uvedených nedostatkov. Naliehavosť vydania takéhoto usmernenia je o to vyššia, pretože absentujú programy starostlivosti o chránené vtáčie územia ako aj programy záchranu pre mnohé chránené druhy vtáctva. Prácu úradov

životného prostredia významne komplikujú aj platné znenia vyhlášok, ktorými sa vyhlasujú chránené vtáacie územia. Tieto nedostatočne a nejednotným spôsobom definujú činnosti, ktoré môžu mať negatívny vplyv na predmet ochrany alebo nedostatočne vymedzujú obdobie, počas ktorého sa takéto činnosti smú obmedziť.

Tento materiál obsahuje odporúčania, ktoré by sa mali integrovať do metodického usmernenia pre úrady životného prostredia za účelom zabezpečenia jednotného postupu pri územnom a časovom obmedzení činností, ktoré môžu ohrozovať, poškodzovať alebo zničiť vzácne a ohrozené druhy vtáakov alebo ich biotopy.

Význam a cieľ ochrany ohrozených a chránených druhov vtákov a ich biotopov formou územného a časového obmedzenia činností, ktoré ich môžu ohroziť, poškodiť alebo zničiť.

Ľudské aktivity negatívne ovplyvňujú populácie chránených druhov vtákov minimálne tromi spôsobmi: (1) ničením vajec, priamym alebo nepriamym zraňovaním alebo usmrcovaním mláďat a dospelých jedincov; (2) zmenou biotopov a (3) narušením normálneho správania. Vzhľadom na široký rozsah rôznorodosti priamych a nepriamych vplyvov ľudskej činnosti a premenlivú mieru citlivosti (reakcie) jedincov jednotlivých chránených druhov vtákov (pri zohľadnení ich životných etáp – napr. obdobie obsadzovania hniezdneho teritória, obdobie párenia, inkubácie, obdobie výchovy mláďat na hniezde na jednej strane a obdobia kalendárneho roka vo vzťahu k najmä hospodárskym aktivitám človeka na strane druhej) je uplatňovanie územných a časových obmedzení ľudských aktivít efektívne vtedy, ak zohľadňuje ekologické nároky jednotlivých druhov vtákov a ak sú nastavené tak, aby boli reálne uskutočniteľné a zosúladené.

Predpokladom ochrany ohrozených a chránených druhov vtákov je v prvom rade dlhodobé zachovanie a dosiahnutie priaznivého stavu ich hniezdných biotopov a zabezpečenie úspešného priebehu hniezdenia jednotlivých druhov vtákov v danom roku.

Územným a časovým obmedzením ľudských aktivít sa zabezpečí vytvorenie priestoru okolo hniezd, v ktorom sa uplatňuje osobitný režim hospodárenia ako aj osobitný režim športovo – rekreačných a iných činností človeka a tým vytvorenie primeranej miery pokoja v období rozmnožovania a zachovanie biotopu ohrozených druhov vtákov v priaznivom stave. Súčasne tento postup umožňuje uplatniť „dáždnikový efekt“ pre ochranu biodiverzity v prírodných ekosystémoch.

Územné a časové obmedzenie ľudských činností, ktoré môžu mať negatívny vplyv na stav zachovania vzácných a ohrozených druhov vtákov, je súčasťou stratégie umožňujúcej v rámci trvalo udržateľného rozvoja koexistenciu a zosúladenie záujmov ochrany prírody na jednej strane a hospodárskych, športovo – rekreačných a iných záujmov na strane druhej.

Odporúčania pre úrady životného prostredia vo veci územného a časového obmedzenia činností, ktoré môžu ohroziť, poškodiť alebo zničiť vzácne a ohrozené druhy vtákov alebo ich biotopy.

Všeobecné odporúčania

1/ Integrovať územné a časové obmedzenia činností, ktoré môžu mať negatívny vplyv na stav zachovania vzácných a ohrozených druhov vtákov alebo ich biotopov, predovšetkým za účelom ochrany hniezdných biotopov, ale aj nocovísk, zimovísk alebo zhromažďísk do Programov starostlivosti o lesy (ďalej len PSL). Pri konaní na schválenie PSL je potrebné konzultovať so subjektmi, ktoré môžu mať poznatky o lokalizácii hniezdísk, nocovísk, zimovísk alebo zhromažďísk vzácných a ohrozených druhov vtákov.

2/ Na základe podnetu od fyzickej alebo právnickej osoby alebo z vlastného podnetu, Obvodný úrad životného prostredia (ďalej len OUŽP) v zmysle § 4 ods. 2 zákona č. 543/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov písomne upozorní dotknutý subjekt alebo subjekty na nebezpečenstvo ohrozenia chráneného živočícha. Príklad upozornenia OUŽP je uvedený v Prílohe 2 a 3.

3/ Následne po vydaní písomného upozornenia, OUŽP v zmysle § 4 ods. 2 zákona a v súlade s ustanovením § 68 písm. j) zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov, rozhodne o územných a časových obmedzeniach vykonávania činnosti, ktorá môže ohroziť, poškodiť alebo zničiť živočíchy, alebo ich biotopy. Ak sa rozhodnutie vzťahuje k územiu, ktoré je vyhlásené za chránené vtáčie územie, OUŽP prihládne k zneniu príslušnej vyhlášky Ministerstva životného prostredia SR (ďalej len MŽP SR). V týchto vyhláškach formulácia „...ak tak určí obvodný úrad životného prostredia“ z právneho hľadiska znamená, že orgán ochrany prírody a krajiny vydá rozhodnutie o územných a časových obmedzeniach činností.

Takýto postup je nevyhnutný vzhľadom na skutočnosť, že prípadné nedodržanie, resp. porušenie podmienok uložených orgánom ochrany prírody len v „písomnom upozornení“ v zmysle § 4 ods. 2 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov, adresovanom príslušnému vlastníkovi (správcovi, nájomcovi) pozemku, nezakladá skutkovú podstatu žiadneho správneho deliktu na úseku ochrany prírody a krajiny. Rozhodnutie o územných a časových obmedzeniach činností tiež slúži ako podklad pre uplatnenie nároku na náhradu za obmedzenie bežného obhospodarovania podľa § 61 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov.

Príklad rozhodnutia OUŽP je uvedený v Prílohe 4 a 5.

4/ Platnosť rozhodnutia o územnom a časovom obmedzení činnosti, ktorá môže ohroziť, poškodiť alebo zničiť vzácne a ohrozené druhy vtákov alebo ich biotopy na lesnej pôde je potrebné stanoviť na obdobie minimálne 5 rokov, optimálne na obdobie platnosti PSL.

5/ Platnosť rozhodnutia o územnom a časovom obmedzení činnosti, ktorá môže ohroziť, poškodiť alebo zničiť vzácne a ohrozené druhy vtákov alebo ich biotopy na poľnohospodárskej pôde je potrebné stanoviť minimálne na obdobie 1 roka (u druhov hniezdiacich na zemi na obdobie kratšie ako 1 rok).

6/ Územné a časové obmedzenia činnosti, ktorá môže ohroziť, poškodiť alebo zničiť vzácne a ohrozené druhy vtákov, alebo ich biotopy je potrebné stanoviť a diferencovať v súlade s odporúčaniami uvedenými v Prílohe 1 pre vybrané vzácne a ohrozené druhy vtákov. Vo všeobecnosti sa v bezprostrednom okolí hniezda alebo iného predmetu ochrany spravidla vymedzí územie s dlhodobými/celoročnými obmedzeniami činnosti, čím sa vytvorí „vnútorná zóna“ prísnej ochrany. Na ňu bude nadväzovať „vonkajšia zóna“ s „ časovým“ obmedzením činnosti . V prípade ak pár určitého vtáčieho druhu má vo svojom hniezdnom teritóriu viac hniezd, ktoré nepravidelne strieda a využíva (tzv. aktívne hniezda), ochranná zóna sa vyhlasuje okolo každého takéhoto hniezda. V prípade ak sa vyhlásené ochranné zóny okolo hniezd toho istého páru vtáčieho druhu navzájom neprekrývajú, časové obmedzenie hospodárskej a inej činnosti sa týka len hniezda, ktoré je párom obsadené v danom roku a pri jeho ďalších hniezdach (neobsadených párom v danom roku) platí režim dlhodobého obmedzenia (celoročne) len pre vnútornú časť ochrannej zóny (viď Prílohu 1) tzn., že vo vonkajšej časti ochrannej zóny týchto hniezd je možné vykonávať hospodársku a inú činnosť v zmysle podmienok rozhodnutia v súčinnosti s OUŽP a príslušnou organizáciou ŠOP SR aj v dobe rozmnožovania. Naopak, v prípade ak sa vyhlásené ochranné zóny okolo hniezd toho istého páru vtáčieho druhu navzájom prekrývajú, časové obmedzenie hospodárskej a inej činnosti sa týka nielen obsadeného hniezda, ale aj všetkých neobsadených hniezd páru a je potrebné dodržať podmienky rozhodnutia o územnom a časovom obmedzení pri každom takomto hniezde.

7/ Na lesnej pôde územie ochrannej zóny odporúčame vymedziť na úrovni jednotiek priestorového rozdelenia lesa (ďalej len JPRL) v zmysle § 39 ods. 1 zákona NR SR č. 326/2005 o lesoch v znení neskorších predpisov (prípadne aj na stav podľa registra C-KN alebo E-KN katastra nehnuteľností).

8/ Na poľnohospodárskej pôde územie ochrannej zóny odporúčame vymedziť na úroveň pôdných blokov podľa registra pôdy LPIS (prípadne aj na stav podľa registra C-KN alebo E-KN katastra nehnuteľností).

9/ V špecifických situáciách na požiadanie obhospodarovateľa je potrebné vyznačiť územie ochrannej zóny, v ktorej sú činnosti obmedzené, aj v teréne. Vyznačenie v teréne odporúčame urobiť za prítomnosti OUŽP a územne príslušnej organizácie ŠOP SR, iných dotknutých subjektov a správcu lesa alebo poľnohospodárskych pozemkov. Označovanie je potrebné upraviť jednotne metodickým pokynom MŽP SR tak, aby nebolo v rozpore s označením hraníc chránených území, ale ani s inými označeniami používanými v hospodárskej praxi.

10/ Pri vypracovávaní rozhodnutia o územných a časových obmedzeniach výkonu činností (hlavne jeho výrokovej časti a odôvodnenia), aby OUŽP dokázal správne zdôvodniť svoj právny názor (§ 47 ods. 3 zákona 71/1967 o správnom konaní), odporúčame úzko spolupracovať s územne príslušnou organizáciou ŠOP SR (nielen zoológ, ale aj lesník, krajinár a pod.) a na podporu svojej argumentácie využiť nielen zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny, vykonávaciu vyhlášku MŽP SR č. 23/2003 Z. z. k tomuto zákonu, ale aj vyhlášky MŽP SR, ktorými sa vyhlasujú jednotlivé chránené vtáčie územia, Smernicu o vtákoch, Smernicu o biotopoch, medzinárodné dohovory, ktorými je Slovenská republika viazaná (napr. Bernský, Bonnský, Ramsarský, Washingtonský dohovor, dohovor o biologickej diverzite), dokumentáciu ochrany prírody a krajiny (napr. programy starostlivosti o chránené územia a územia medzinárodného významu, programy záchrany pre chránené druhy živočíchov), Európske akčné plány pre chránené druhy živočíchov a pod.

11/ Pri hrozbe zničenia znášky, zranenia, usmrtenia jedincov chránených druhov alebo pri hrozbe poškodenia alebo zničenia ich hniezd, hniezdných stromov, hniezdných biotopov alebo iných podobných záujmov ochrany prírody a krajiny uvedených v zákone č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny odporúčame aplikovať ustanovenie „predbežných opatrení“ podľa § 43 zákona č. 71/1967 o správnom konaní (správny poriadok) a vydávať v hore uvedených prípadoch rozhodnutie o predbežnom opatrení, nakoľko odvolanie proti tomuto rozhodnutiu nemá odkladný účinok. Príklad rozhodnutia o predbežnom opatrení je uvedený v Prílohe 6.

12/ Vysporiadať sa s otázkou, kto má byť účastníkom konania a v správnom konaní dôsledne preverovať plnomocenstvo a oprávnenosť osôb na zastupovanie účastníkov konania, nakoľko zastupovanie subjektov neoprávnenými osobami môže spôsobiť spochybnenie/anulovanie správneho konania.

13/ Dôsledne preverovať názvy a sídla subjektov, ktoré sú účastníkmi konania podľa vierohodných zdrojov (napr. obchodný a živnostenský register na internete), nakoľko chyby v týchto dátach môžu spôsobiť neplatnosť vydaných upozornení, rozhodnutí alebo predbežných opatrení.

14/ Upozornenia, rozhodnutia alebo predbežné opatrenia vydávať osobitne/adresne pre každý subjekt, ktorého sa týka územné a časové obmedzenie činnosti. Overiť povinnosť zverejnenia dokumentu formou verejnej vyhlášky a pod.

15/ Doručovať poštu s dokumentáciou len príslušným organizačným zložkám s právnou subjektivitou. Špeciálne doriešiť doručovanie pre LESY Slovenskej republiky, š. p., Banská Bystrica, nakoľko nie je jednotný právny názor, či môže byť účastníkom konania aj odštepný závod alebo len generálne riaditeľstvo uvedeného štátneho podniku (úradu životného prostredia, Slovenská inšpekcia životného prostredia a aj LESY SR, š. p. boli k tomu usmernení rôzne, a postup MŽP SR sa v rôznych prípadoch tiež líši, preto túto otázku odporúčame konzultovať so všetkými menovanými, vrátane právneho oddelenia subjektu LESY SR š. p. Banská Bystrica).

Obmedzenia činností na lesnej pôde

Územné obmedzenia na lesnej pôde sa stanovujú v metroch v okruhu (polomere) od hniezda alebo iného predmetu ochrany spravidla vo všetkých JPRL, dotknutých týmto okruhom a členia sa na **vnútornú a vonkajšiu časť**. Veľkosť resp. rozsah ochrannej zóny a časové vymedzenie obmedzení aktivít zohľadňuje špecifické ekologické nároky jednotlivých druhov (viď Príloha 1). Tvar ochrannej zóny nemusí mať tvar kruhu, ale môže (a z praktického hľadiska je to aj efektívnejšie) zohľadňovať hranice JPRL, charakter lesných porastov, trasy lesných ciest a zväznic, konfiguráciu terénu, prírodné hranice a pod. Odporúčame neodstraňovať a nepoškodzovať hniezdny strom. Za poškodenie hniezdného stromu sa považuje aj výrub stromov v jeho bezprostrednom okolí, ktorý môže viesť k jeho mechanickému alebo fyziologickému poškodeniu (napr. poškodenie kmeňa približovaním dreva lesnou mechanizáciou alebo oslnením kmeňa) a následnému zníženiu fyziologických funkcií hniezdného stromu.

Vo **vnútornej časti** ochrannej zóny na lesných pozemkoch odporúčame uplatňovať bezzásahový režim hospodárenia počas celého kalendárneho roka (dlhodobé obmedzenie), v nevyhnutných prípadoch s výnimkou opatrení uvedených v § 28 zákona č. 326/2005

Z. z. o lesoch uplatňovaných mimo doby rozmnožovania (tj. mimo obdobia pre časové obmedzenie podľa Prílohy 1) jednotlivých druhov vtákov, po písomnom odsúhlasení s orgánom ochrany prírody a krajiny, štátnou ochranou prírody, a prípadne iným dotknutým subjektom.

Vo **vonkajšej časti** ochrannej zóny odporúčame pri hospodárení v lesných porastoch uplatňovať „jemnejšie spôsoby“, tj. predovšetkým výberkový hospodársky spôsob a účelový hospodársky spôsob s tým, že tvar a rozmiestnenie obnovných rubov bude zohľadňovať ekologické nároky jednotlivých druhov na hniezdne prostredie.

Ďalej odporúčame aby sa v územne vymedzenej ochrannej zóne (tj. v rozmedzí veľkosti ochrannej zóny, špecifikovanej v Prílohe 1) lesohospodárske činnosti, v zmysle zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov, súvisiace s určovaním hospodárskeho tvaru lesa; uplatňovaním hospodárskeho spôsobu; rekonštrukciou lesa; obnovou lesa; výchovou lesa; ochranou lesa; ťažbou; sústreďovaním, prepravou a uskladňovaním dreva; sprístupňovaním lesa a využívaním lesných ciest; lesníckotechnickými melioráciami a zahrádzaním bystrín v lesoch; využívaním lesov verejnosťou a iným využívaním lesov, hospodárskou úpravou lesov; priestorovou, časovou a ťažbovou úpravou lesa; vyhotovením programu starostlivosti o lesy; predčasnou obnovou programu starostlivosti o lesy; úpravou programu starostlivosti o lesy a zmenou programu starostlivosti o lesy; vždy konzultovali a písomne odsúhlasili s orgánom ochrany prírody a krajiny, štátnou ochranou prírody, a prípadne iným dotknutým subjektom.

Rovnako v prípade mimoriadnych a náhodných situácií (napr. výstavba diaľnice, veterná, snehová a hmyzia kalamita, požiar) na lesných pozemkoch v nevyhnutných prípadoch môže obhospodarovateľ dohodnúť osobitný postup, ktorý je vopred písomne odsúhlasený orgánom ochrany prírody a krajiny, štátnou ochranou prírody, a resp. iným dotknutým subjektom.

Vzhľadom na skutočnosť, že akákoľvek lesohospodárska činnosť môže mať negatívny vplyv na hniezdnu úspešnosť chránených druhov vtákov v období rozmnožovania, ako aj na kvalitu ich hniezdných biotopov, odporúčame aby orgán ochrany prírody a krajiny vydával rozhodnutie o územných a časových obmedzeniach činností vo všetkých kategóriách lesa (hospodárskych lesoch, lesoch osobitného určenia a ochranných lesoch) a to bez ohľadu na to, či je v nich hospodárska činnosť plánovaná, neplánovaná alebo vykonávaná. Jedným z takýchto príkladov môžu byť aj lesy, v ktorých nie je plánovaná hospodárska činnosť podľa platného PSL, ale hniezdenie a hniezdny biotop môžu byť ohrozené vykonávaním náhodnej alebo mimoriadnej ťažby. Uvedený postup je potrebný predovšetkým z dôvodu uplatnenia preventívneho opatrenia pred porušením príslušných ustanovení zákona NR SR č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov zo strany obhospodarovateľov lesa.

Územné a časové obmedzenia na lesnej pôde sa môžu týkať aj iných ako lesohospodárskych činností, napr. budovania, údržby resp. využívania poľovníckych zariadení, lovu zveri a iných činností súvisiacich s výkonom práva poľovníctva; činností súvisiacich s výkonom rybárskeho práva; športovo-rekreačných aktivít, a iných činností.

Obmedzenia činností na poľnohospodárskej pôde

U vybraných druhov vtákov, ktoré hniezdia vo voľnej krajine a ktorých hniezda sú situované v nelesnej drevinovej vegetácii (napr. v stromoradiach, vo vetrolamoch, solitérnych stromoch) alebo na zemi, sa územné a časové obmedzenia činností vzťahujú aj na poľnohospodársku pôdu (hniezdo napríklad môže byť situované mimo poľnohospodárskych pozemkov, ale ochranná zóna vo väčšine prípadoch zasahuje plochu poľnohospodárskej pôdy). Územné obmedzenie sa stanovuje v metroch v okruhu (polomere) od hniezda alebo iného predmetu ochrany spravidla na všetkých pôdnych blokoch alebo ich častiach dotknutých týmto okruhom a členia sa rovnako ako na lesnej pôde na vnútornú a vonkajšiu časť. Veľkosť ochrannej zóny a časové vymedzenie obmedzení aktivít zohľadňuje osobitné ekologické nároky jednotlivých druhov (viď Príloha 1). Tvar ochrannej zóny ani v tomto prípade nemusí zodpovedať tvaru kruhu ale môže zohľadňovať (a z praktického hľadiska je to aj efektívnejšie) napr. hranice pôdnych blokov, hranice plôch poľnohospodárskych kultúr, trasy poľných ciest, konfiguráciu terénu, prírodné hranice a pod. Odporúčame neodstraňovať a nepoškodzovať hniezdny strom. Za poškodenie hniezdneho stromu sa považuje aj poškodenie jeho kmeňa alebo koruny, prejazdom poľnohospodárskych strojov a zariadení (napr. traktorom, kombajnom) resp. inou poľnohospodárskou činnosťou (napr. nevhodnou aplikáciou chemických prípravkov na ochranu rastlín) alebo výrub stromov v jeho bezprostrednom okolí, ktorý môže viesť k jeho mechanickému alebo fyziologickému poškodeniu (napr. oslnením kmeňa) a následnému zníženiu fyziologických funkcií hniezdneho stromu.

Vo **vnútornej časti** ochrannej zóny na poľnohospodárskej pôde odporúčame uplatňovať bezzásahový režim hospodárenia (týka sa hlavne nezasahovania do nelesnej drevinovej vegetácie, na ktorej je umiestnené hniezdo alebo hniezda) alebo porastov poľnohospodárskych kultúr v bezprostrednom okolí hniezda v prípade druhov hniezdiacich na zemi (napr. kaňa popolavá, myšiarka močiarna) do obdobia vyletenia mláďat z hniezda a ich osamostatnenia.

Vo **vonkajšej časti** ochrannej zóny odporúčame, ak je to možné, zakladať porasty takých poľnohospodárskych kultúr, ktoré nevyžadujú intenzívnu starostlivosť najmä v období počas inkubácie a výchovy malých mláďat na hniezde.

Vo všeobecnosti v ochranných zónach stanovených na poľnohospodárskej pôde ide najmä o zosúladenie agrotechnických termínov a zásahov v porastoch poľnohospodárskych kultúr (napr. príprava pôdy, orba, sejba, mulčovanie, kosba, žatva, ošetrovanie porastov, odvoz sena, skladovanie sena, slamy a inej poľnohospodárskej produkcie, ale aj pohyb a státie poľnohospodárskych strojov) s obdobím rozmnožovania a výchovy mláďat jednotlivých druhov vtákov so zreteľom na ich ekologické nároky a citlivosť na hospodárske aktivity človeka, lokalizáciu ich hniezdnych teritórií a viditeľnosť samotných hniezd v otvorenej krajine. Zásadou ostáva, že v nelesnej drevinovej vegetácii, v ktorej je situovaný hniezdny strom alebo hniezdne stromy, nie je možné vykonať žiadny jednotlivý alebo plošný výrub, ktorého následkom by bolo poškodenie alebo zničenie hniezdnej lokality, počas celého roka. Ďalšou zásadou je, že v období výskytu druhov hniezdiacich na zemi, odporúčame vykonávať kosbu a mulčovanie trávnych porastov alebo zber (žatvu) poľnohospodárskych plodín smerom od stredu k okrajom alebo od jednej strany pozemku k druhej strane pozemku prípadne v pásach.

V ochrannej zóne na poľnohospodárskej pôde sa odporúča obmedziť aj činnosti súvisiace s výkonom práva poľovníctva (napr. budovanie, údržba resp. využívanie poľovníckych zariadení, lov zveri) a činnosti súvisiace s výkonom rybárskeho práva, športovo-rekreačné aktivity a iné činnosti, u ktorých sa predpokladá negatívny vplyv na úspešnosť hniezdenia.

Použitá literatúra a zdroje:

Klute D. 2008: Recommended buffer zones and seasonal restrictions for Colorado raptors. Colorado Division of Wildlife, Denver.

González L.M., Arroyo B.E., Margalida A. Sánchez R. & Oria J., 2006: Effect of human activities on the behaviour and breeding Spanish imperial eagles (*Aquila adalberti*): management implications for the conservation of a threatened species. *Animal Conservation* 9 (2006) 85-93. The Zoological Society of London.

Pongrácz A. & Horváth M., 2010: Suggested methodology for temporal and long-term spatial restrictions of human activities and around the nests of strictly protected raptors, owls and black storks. *Heliaca* 2010, 104-107.

Richardson C.T. & Miller C.K, 1997: Recommendations for protecting raptors from human disturbance: a review. *Wildlife Society Bulletin* 1997, 25 (3): 634-638.

Ruddock M. & Whitfield D.P., 2007: A review of disturbance distances in selected bird species. A report from Natural Research (projects) Ltd to Scottish Natural Heritage.

Sellis U., 2009: Arrangement of Spotted Eagles and Black Stork conservation in Estonia. Layman report. LIFE04NAT/EE/000072 (EAGLELIFE). Eesti Ornitoloogiaühing, 2009.

Schäffer N. & Gallo-Orsi U. (eds.), 2001: European Union action plans for eight priority bird species – Lesser Spotted Eagle. Luxembourg: Office for Official Publications of the European Communities, 2001.

Whitfield D.P., Ruddock M. & Bullman R., 2008: Expert opinion as a tool for quantifying bird tolerance to human disturbance. *Biological Conservation* 141 (2008), 2708-2717.

Zákon NR SR č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov

Zákon NR SR č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov

Zákon NZ ČSSR č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov

<http://www.koo.org.pl/ochrona-strefowa-gniazd>

Prílohy

Príloha 1: Odporúčané územné a časové obmedzenia pre vybrané ohrozené a chránené druhy vtákov

Obdobie časového obmedzenia a rozmedzie veľkosti ochranných zón sú určené na základe výsledkov vedeckých výskumov publikovaných zahraničnými autormi a odborných poznatkov RPS, BROZ a SOS/BL, zohľadňujúce špecifiká týkajúce sa ekologických nárokov jednotlivých druhov vtákov a charakteristík prírodných pomerov oblastí ich hniezdneho rozšírenia na Slovensku. Rozmedzie veľkosti ochranných zón vytvára rámec pre riešenie jednotlivých prípadov ochrany hniezdných biotopov druhov, pri ktorých sa zohľadnia konkrétne danosti a špecifiká každej hniezdnej lokality.

Druh	Obdobie pre časové obmedzenie	Ochranná zóna pre časové obmedzenie (polomer/plocha okolo hniezda)	Vnútoraná časť ochrannej zóny pre dlhodobé obmedzenie (polomer/plocha okolo hniezda)	Vonkajšia časť ochrannej zóny mimo časového obmedzenia (pomerná časť polomeru medzi hranicami vnútornej a vonkajšej časti /pomerná plocha okolo hniezda); alternatívy
Bocian čierny (<i>Ciconia nigra</i>)	1. marec - 31. august	300 - 400 m (28,26 - 50,24 ha)	100 - 200 m (3,14 - 12,56 ha)	100 - 300 m (25,12 ha) 200 - 300 m (15,70 ha) 100 - 400 m (47,10 ha) 200 - 400 m (37,68 ha)
Haja červená (<i>Milvus milvus</i>)	1. marec - 31. júl	300 - 400 m (28,26 - 50,24 ha)	100 - 200 m (3,14 - 12,56 ha)	100 - 300 m (25,12 ha) 200 - 300 m (15,70 ha) 100 - 400 m (47,10 ha) 200 - 400 m (37,68 ha)
Haja tmavá (<i>Milvus migrans</i>)	15. marec - 15. august	300 - 400 m (28,26 - 50,24 ha)	100 - 200 m (3,14 - 12,56 ha)	100 - 300 m (25,12 ha) 200 - 300 m (15,70 ha) 100 - 400 m (47,10 ha) 200 - 400 m (37,68 ha)
Orliak morský (<i>Haliaeetus albicilla</i>)	1. január - 15. júl	400 - 600 m (50,24 - 113,04 ha)	100 - 200 m (3,14 - 12,56 ha)	100 - 400 m (47,10 ha) 200 - 400 m (37,68 ha) 100 - 500 m (75,36 ha) 200 - 500 m (65,94 ha) 100 - 600 m (109,90 ha) 200 - 600 m (100,48 ha)
Včelár lesný (<i>Pernis apivorus</i>)	15. apríl - 31. august	300 m (28,26 ha)	100 - 200 m (3,14 - 12,56 ha)	100 - 300 m (25,12 ha) 200 - 300 m (15,70 ha)

Druh	Obdobie pre časové obmedzenie	Ochranná zóna pre časové obmedzenie (polomer/plocha okolo hniezda)	Vnútoraná časť ochrannej zóny pre dlhodobé obmedzenie (polomer/plocha okolo hniezda)	Vonkajšia časť ochrannej zóny mimo časového obmedzenia (pomerná časť polomeru medzi hranicami vnútornej a vonkajšej časti /pomerná plocha okolo hniezda); alternatívy
Orol skalný (<i>Aquila chrysaetos</i>)	1. február - 15. august	400 - 600 m (50,24 - 113,04 ha)	100 - 200 m (3,14 - 12,56 ha)	100 - 400 m (47,10 ha) 200 - 400 m (37,68 ha) 100 - 500 m (75,36 ha) 200 - 500 m (65,94 ha) 100 - 600 m (109,90 ha) 200 - 600 m (100,48 ha)
Orol kráľovský (<i>Aquila heliaca</i>)	1. február - 15. august	400 - 600 m (50,24 - 113,04 ha)	100 - 200 m (3,14 - 12,56 ha)	100 - 400 m (47,10 ha) 200 - 400 m (37,68 ha) 100 - 500 m (75,36 ha) 200 - 500 m (65,94 ha) 100 - 600 m (109,90 ha) 200 - 600 m (100,48 ha)
Orol kriklavý (<i>Aquila pomarina</i>)	15. marec - 31. august	300 - 400 m (28,26 - 50,24 ha)	100 - 200 m (3,14 - 12,56 ha)	100 - 300 m (25,12 ha) 200 - 300 m (15,70 ha) 100 - 400 m (47,10 ha) 200 - 400 m (37,68 ha)
Kaňa popolavá ¹ (<i>Circus pygargus</i>)	1. máj - 31. júl	50 - 100 m (0,79 - 3,14 ha)	-	-
Sokol rároh (<i>Falco cherrug</i>)	1. február - 15. júl	300 - 400 m (28,26 - 50,24 ha)	100 - 200 m (3,14 - 12,56 ha)	100 - 300 m (25,12 ha) 200 - 300 m (15,70 ha) 100 - 400 m (47,10 ha) 200 - 400 m (37,68 ha)
Sokol sťahovavý ² (<i>Falco peregrinus</i>)	1. február - 15. júl	300 - 400 m (28,26 - 50,24 ha)	100 - 200 m (3,14 - 12,56 ha)	100 - 300 m (25,12 ha) 200 - 300 m (15,70 ha) 100 - 400 m (47,10 ha) 200 - 400 m (37,68 ha)
Sokol červenonohý (<i>Falco vespertinus</i>)	15. apríl - 31. august	200 m (12,56 ha)	50 - 100 m (0,79 - 3,14 ha)	50 - 200 m (11,77 ha) 100 - 200 m (9,42 ha)

Druh	Obdobie pre časové obmedzenie	Ochranná zóna pre časové obmedzenie (polomer/plocha okolo hniezda)	Vnútorňá časť ochrannej zóny pre dlhodobé obmedzenie (polomer/plocha okolo hniezda)	Vonkajšia časť ochrannej zóny mimo časového obmedzenia (pomerná časť polomeru medzi hranicami vnútornej a vonkajšej časti /pomerná plocha okolo hniezda); alternatívy
Výrik obyčajný (<i>Otus scops</i>)	1. apríl - 15. august	150 - 300 m (7,07 - 28,26 ha)	50 - 100 m (0,79 - 3,14 ha)	50 - 150 m (6,28 ha) 100 - 150 m (3,93 ha) 50 - 200 m (11,77 ha) 100 - 200 m (9,42 ha) 50 - 300 m (27,47 ha) 100 - 300 m (25,12 ha)
Výr skalný ² (<i>Bubo bubo</i>)	1. február - 31. júl	100 - 200 m (3,14 - 12,56 ha)	-	-
Kuvičok vrabčí (<i>Glaucidium passerinum</i>)	1. marec - 31. júl	150 - 300 m (7,07 - 28,26 ha)	50 - 100 m (0,79 - 3,14 ha)	50 - 150 m (6,28 ha) 100 - 150 m (3,93 ha) 50 - 200 m (11,77 ha) 100 - 200 m (9,42 ha) 50 - 300 m (27,47 ha) 100 - 300 m (25,12 ha)
Sova dlhochvostá (<i>Strix uralensis</i>)	1. február - 15. júl	300 m (28,26 ha)	100 m (3,14 ha)	100 - 300 m (25,12 ha)
Myšiarka močiarna ¹ (<i>Asio flammeus</i>)	1. máj - 31. júl	100 m (3,14 ha)	-	-
Pôtik kapcavý (<i>Aegolius funereus</i>)	1. marec - 31. júl	150 - 300 m (7,07 - 28,26 ha)	50 - 100 m (0,79 - 3,14 ha)	50 - 150 m (6,28 ha) 100 - 150 m (3,93 ha) 50 - 200 m (11,77 ha) 100 - 200 m (9,42 ha) 50 - 300 m (27,47 ha) 100 - 300 m (25,12 ha)

Vysvetlivky:

¹ v porastoch poľnohospodárskych kultúr ponechať pri kosbe alebo žatve časť porastu v tvare štvorca 100 x 100 m (minimálne 30 x 30 m) okolo hniezda bez zásahu do doby vyletenia mláďat

² pri hniezdach umiestnených na skalách stanovíť ochrannú zónu okolo komplexu skál, ktorého súčasťou je hniezdna skala a pri hniezdach situovaných v kameňolomoch okolo dobývacieho priestoru alebo jeho časti

Príloha 2: Príklad "písomného upozornenia" obvodného úradu životného prostredia na lesnej pôde

OBVODNÝ ÚRAD ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA V .....

X (adresa)

Vec: Ochrana chráneného živočícha – upozornenie v zmysle § 4 ods. 2) zákona NR SR č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov

Na základe podnetu občianskeho združenia Ochrana dravcov na Slovensku (Raptor Protection of Slovakia – RPS, ďalej len „RPS“) so sídlom v Bratislave a po prerokovaní s príslušnou odbornou organizáciou ochrany prírody Štátnou ochranou prírody SR, Regionálnym centrom ochrany prírody Stakčín, Správou Chránenej krajinskej oblasti Východné Karpaty, Duchnovičova 535, 068 01 Medzilaborce (ďalej len *Správa CHKO Východné Karpaty*) a v nadväznosti na zistenie (podľa rozhodnutia Slovenskej inšpekcie životného prostredia, Inšpektorátu životného prostredia Košice, so sídlom Rumanova 14, 040 01 Košice, č. 33 975 008 116227-21226/Bud zo dňa 22.7.2011), že lesohospodárska činnosť vedie k ohrozeniu existencie chráneného živočícha a k narušeniu jeho rozmnožovacích schopností, Vás upozorňujeme na nebezpečenstvo ohrozenia chráneného živočícha – orla krikľavého (*Aquila pomarina*) lesohospodárskou činnosťou v čase rozmnožovania v lesnom poraste (JPRL) č. ...., na LHC ..... v k.ú. ...., ktorý je vo (Vašom vlastníctve alebo užívaní príp. správe).

Podľa ustanovenia § 2 písm. a) vyhlášky Ministerstva životného prostredia SR č. 438, ktorou sa vyhlasuje Chránené vtáčie územie Laborecká vrchovina, uskutočňovanie lesohospodárskej činnosti v blízkosti hniezda orla krikľavého môže mať negatívny vplyv na predmet ochrany chráneného vtáčieho územia.

V nadväznosti na hore uvedené skutočnosti Vás informujeme, že podľa § 35 ods. 2 zákona NR SR č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ochrane prírody“) je predmetného chráneného živočícha zakázané:

- a) úmyselne odchytať alebo usmrcovať
- b) úmyselne rušiť, najmä v období hniezdenia alebo výchovy mláďat, ak by rušenie mohlo nepriaznivo ovplyvniť stav ochrany druhu
- c) úmyselne poškodzovať, ničiť alebo zbierať jeho vajcia vo voľnej prírode a držať ich vrátane prázdnych vajec
- d) úmyselne poškodzovať, ničiť alebo odstraňovať jeho hniezda.

Aby nedošlo k porušeniu uvedených zákazov je potrebné územne a časovo obmedziť lesohospodársku činnosť tým, že dodržíte v uvedenom lesnom poraste č. .... (a príslušných lesných porastoch č.....) **ochrannú zónu** v okruhu (polomere) **300 m okolo hniezda** orla krikľavého s nasledovnými podmienkami:

1. Zakazuje sa odstrániť alebo poškodiť hniezdny strom chráneného živočícha. Za poškodenie hniezdneho stromu sa považuje aj výrub stromov v jeho bezprostrednom okolí, ktorý môže viesť k jeho mechanickému alebo fyziologickému poškodeniu (napr. poškodenie kmeňa približovaním dreva lesnou mechanizáciou alebo oslnením kmeňa) a následnému zníženiu fyziologických funkcií hniezdneho stromu.
2. V dobe rozmnožovania, tj. od 16.3. do 31.8. kalendárneho roka, sa zakazuje vykonávať akúkoľvek lesohospodársku činnosť.
Zákaz sa týka najmä nasledovných lesohospodárskych činností:
  - a) vykonávanie úmyselnej (výchovnej a obnovnej), mimoriadnej a náhodnej ťažby
  - b) sústreďovanie, preprava, uskladňovanie a odvoz dreva
  - c) spracovanie dreva (príprava palivového dreva, štiepkovanie)
  - d) vjazd lesných mechanizmov, strojov a zariadení vrátane konského záprahu
  - e) výstavba, rekonštrukcia, údržba a využívanie lesných ciest a zväžnic
  - f) vyžínacie a zalesňovacie práce, výstavba a údržba oplotenia
  - g) vykonávanie lesníckotechnických meliorácií
  - h) výkopové, stavebné a terénne práce iného charakteru.
3. Mimo doby rozmnožovania, tj. od 1.9. do 15.3. kalendárneho roka:
  - a) vo **vnútornej časti ochrannej zóny** v okruhu (polomere) minimálne 100 m od hniezdneho stromu nezasahovať do vegetačného a pôdneho krytu
  - b) vo **vonkajšej časti ochrannej zóny** v okruhu (polomere) od 100 m do 300 m okolo hniezdneho stromu resp. na celej ploche takto vymedzenej ochrannej zóny, pri hospodárení v lesných porastoch uplatňovať výlučne **výberkový hospodársky spôsob** (tzn. pri jeho *stromovej forme* uskutočňovať jednotlivo výberkový rub stromový, ktorý sa vykonáva jednotlivým výrubom stromov a pri jeho *skupinovej forme* uskutočňovať skupinový alebo skupinovite výberkový rub s plochou obnovného rubu max. do 0,2 ha) alebo **účelový hospodársky spôsob** (tzn. pri jeho *stromovej forme* uskutočňovať stromový účelový rub, ktorý sa vykonáva jednotlivým výrubom stromov a pri jeho *skupinovej forme* uskutočňovať skupinový účelový rub s plochou obnovného rubu max. do 0,2 ha).
4. Vykonanie úmyselnej (výchovnej a obnovnej), mimoriadnej alebo náhodnej ťažby je potrebné nahlásiť minimálne 15 dní pred jej vykonaním na *Obvodný úrad životného*

prostredia Humenné, pracovisko Medzilaborce a Správu CHKO Východné Karpaty. Vyznačenie ťažby je potrebné vykonať v súčinnosti s Obvodným úradom životného prostredia Humenné, pracoviskom Medzilaborce a so Správou CHKO Východné Karpaty tak, aby nedošlo k poškodeniu hniezdneho biotopu orla krikľavého a aby ostal aj po vykonaní ťažby zachovaný v priaznivom stave.

5. Akékoľvek lesohospodárske činnosti v ochranej zóne v okruhu (polomere) 300 m od hniezdneho stromu orla krikľavého resp. na celej ploche takto vymedzenej ochranej zóny (tzn. činnosti súvisiace s určovaním hospodárskeho tvaru lesa; uplatňovaním hospodárskeho spôsobu; rekonštrukciou lesa; obnovou lesa; výchovou lesa; ochranou lesa; ťažbou; sústreďovaním, prepravou a uskladňovaním dreva; sprístupňovaním lesa a využívaním lesných ciest; lesníckotechnickými melioráciami a zahrádzaním bystrín v lesoch; využívaním lesov verejnosťou a iným využívaním lesov; hospodárskou úpravou lesov; priestorovou, časovou a ťažbovou úpravou lesov; vyhotovením programu starostlivosti o lesy; predčasnou obnovou programu starostlivosti o lesy, úpravou programu starostlivosti o lesy a zmenou programu starostlivosti o lesy) je možné vykonávať len po písomnom odsúhlasení *Obvodným úradom životného prostredia Humenné, pracoviskom Medzilaborce, Správou CHKO Východné Karpaty*, a prípadne iným dotknutým subjektom.

Náhradu za prípadné obmedzenie bežného obhospodarovania vyplývajúce z uvedených zákazov upravuje § 61 *zákona o ochrane prírody* a Nariadenie vlády SR č. 184/2003 Z. z.

Upozorňujeme Vás, že v zmysle § 90 ods. 3 *zákona o ochrane prírody* je porušenie citovaných ustanovení považované za správny delikt, za ktorý je možné uložiť pokutu do výšky 33 193, 91 eur.

.....

prednosta

Na vedomie:

1. Ochrana dravcov na Slovensku (RPS), Kuklovska 5, 841 04, Bratislava
2. ŠOP SR, RCOP v Stakčíne, Správa CHKO Východné Karpaty, ul. Duchnovičova 535, 068 01 Medzilaborce

Príloha 3: Príklad "písomného upozornenia" obvodného úradu životného prostredia na poľnohospodárskej pôde

OBVODNÝ ÚRAD ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA V .....

---

podľa rozdeľovníka

Vec: Ochrana chráneného živočícha – upozornenie v zmysle § 4 ods.2) zákona NR SR č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov

Na základe podnetu občianskeho združenia Ochrana dravcov na Slovensku (Raptor Protection of Slovakia – RPS, ďalej len „RPS“) so sídlom v Bratislave a po prerokovaní so Štátnou ochranou prírody SR, Správou chránenej krajiny Malé Karpaty, Štúrova 115, 900 01 Modra (ďalej len *Správa CHKO Malé Karpaty*), Vás upozorňujeme na nebezpečenstvo ohrozenia chráneného živočícha – orla kráľovského (*Aquila heliaca*) poľnohospodárskou činnosťou a výkonom práva poľovníctva v čase rozmnožovania na poľnohospodárskom pozemku, na ploche pôdnych blokov č. 3403/1, 3403/2, 3404/1 a 3044/2 podľa registra pôdy LPIS, parc. č..... v k. ú. Pezinok, ktorý je vo (Vašom vlastníctve alebo užívaní príp. správe).

V nadväznosti na hore uvedené skutočnosti Vás informujeme, že podľa § 35 ods. 2 zákona NR SR č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (ďalej len „*zákon o ochrane prírody*“) je predmetného chráneného živočícha zakázané:

- a) úmyselne odchytať alebo usmrcovať
- b) úmyselne rušiť, najmä v období hniezdenia alebo výchovy mláďat, ak by rušenie mohlo nepriaznivo ovplyvniť stav ochrany druhu
- c) úmyselne poškodzovať, ničiť alebo zbierať jeho vajcia vo voľnej prírode a držať ich vrátane prázdnych vajec
- d) úmyselne poškodzovať, ničiť alebo odstraňovať jeho hniezda.

Aby nedošlo k porušeniu uvedených zákazov je potrebné územne a časovo obmedziť poľnohospodársku činnosť a výkon práva poľovníctva tým, že dodržíte na uvedenej ploche pôdnych blokov podľa registra pôdy LPIS, parc. č..... v k. ú. ...., **ochrannú zónu** v okruhu (polomere) **500 m okolo hniezda** s nasledovnými podmienkami:

1. Zakazuje sa odstrániť alebo poškodiť hniezdny strom chráneného živočícha. Za poškodenie hniezdného stromu sa považuje aj poškodenie jeho kmeňa alebo koruny prejazdom poľnohospodárskych strojov a zariadení (napr. traktorom, kombajnom) resp. inou poľnohospodárskou činnosťou (napr. nevhodnou aplikáciou chemických prípravkov na ochranu rastlín) alebo výrub stromov v jeho bezprostrednom okolí, ktorý môže viesť k jeho mechanickému alebo fyziologickému

poškodeniu (napr. oslnením kmeňa) a následnému zníženiu fyziologických funkcií hniezdneho stromu.

2. V dobe rozmnožovania, tj. od 16.2. do 15.8. kalendárneho roka:

- a) nezasahovať do nelesnej drevinovej vegetácie
- b) pri realizácii agrotechnických zásahov pohyb poľnohospodárskych strojov a zariadení obmedziť na nevyhnutú mieru a súčasne vylúčiť ich zastavenie a státie
- c) nezakladať poľné hnojiská a neskladovať slamu, seno a inú poľnohospodársku produkciu
- d) vylúčiť leteckú aplikáciu priemyselných hnojív a chemických prípravkov na ochranu rastlín
- e) agrotechnické zásahy vykonávať za prítomnosti pracovníka *Správy CHKO Malé Karpaty*
- f) nevykonávať právo poľovníctva (napr. budovanie, údržba resp. využívanie poľovníckych zariadení, lov zveri).

3. Mimo doby rozmnožovania, tj. od 16.8. do 15.2. kalendárneho roka:

- a) vo **vnútornej časti ochrannej zóny** v okruhu (polomere) 200 m od hniezdneho stromu nezasahovať do nelesnej drevinovej vegetácie
- b) v celej **ochrannej zóne** v okruhu (polomere) do 500 m okolo hniezdneho stromu do osevného plánu zaradiť také poľnohospodárske kultúry, ktoré v nasledovnom vegetačnom období nevyžadujú intenzívnu starostlivosť najmä počas inkubácie a prítomnosti malých mláďat na hniezde orla kráľovského (napr. trávy na ornej pôde, viacročné krmoviny alebo založiť trvalé trávne porasty).

4. V dobe rozmnožovania a mimo doby rozmnožovania, tj. od 01.01. do 31.12. kalendárneho roka:

- a) vylúčiť aplikáciu rodenticídov na existujúcich trvalých trávnych porastov
- b) neaplikovať rodenticídy na ornej pôde iným spôsobom ako ich vkladáním do nôr
- c) za účelom zosúladenia ekologických nárokov orla kráľovského na jednej strane a poľnohospodárskej činnosti a výkonu práva poľovníctva na strane druhej, plánovať agrotechnické termíny a zásahy v porastoch poľnohospodárskych kultúr a plánovanie výkonu práva poľovníctva (budovanie, údržba resp. využívanie poľovníckych zariadení, lov zveri) po písomnom odsúhlasení s *Obvodným úradom životného prostredia Pezinok, Správou CHKO Malé Karpaty*, a prípadne iným dotknutým subjektom.

Náhradu za prípadné obmedzenie bežného obhospodarovania vyplývajúce z uvedených zákazov upravuje § 61 *zákona o ochrane prírody* a Nariadenie vlády SR č. 184/2003 Z. z.

Upozorňujeme Vás, že v zmysle § 90 ods. 3 *zákona o ochrane prírody* je porušenie citovaných ustanovení považované za správny delikt, za ktorý je možné uložiť pokutu do výšky 33 193, 91 eur.

.....

prednosta

Doručuje sa:

1. Poľnohospodárske družstvo Mier, ...
2. Poľovnícke združenie Úsvit, ...

Na vedomie:

1. Ochrana dravcov na Slovensku (RPS), Kuklovska 5, 841 04 Bratislava
2. ŠOP SR, Správa CHKO Malé Karpaty, Štúrova 115, 900 01 Modra

Príloha 4: Príklad "rozhodnutia obvodného úradu životného prostredia o územnom a časovom obmedzení činností" na lesnej pôde

ROZHODNUTIE

Obvodný úrad životného prostredia ..... ako príslušný orgán štátnej správy ochrany prírody a krajiny podľa § 3 ods. 2 a 4 a § 5 ods. 1 zákona NR SR č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a podľa § 64 ods. 1 písm. d) zákona NR SR č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ochrane prírody“), v zmysle § 4 ods. 2, § 8 ods. 1, § 35 ods. 2 a § 68 písm. j) zákona o ochrane prírody, v súlade s § 2 písm. a) vyhlášky Ministerstva životného prostredia SR (ďalej len „MŽP SR“) č. 438/2009 Z. z., ktorou sa vyhlasuje Chránené vtáčie územie Laborecká vrchovina, podľa ustanovení zákona č.71/1967 Zb. o správnom konaní v úplnom znení zákona NR SR č. 138/2004 Z. z. (ďalej len „zákon o správnom konaní“) a v nadväznosti na zistenie (podľa rozhodnutia Slovenskej inšpekcie životného prostredia, Inšpektorátu životného prostredia Košice, so sídlom Rumanova 14, 040 01 Košice, č. 33 975 008 116227-21226/Bud zo dňa 22.7.2011), že lesohospodárska činnosť vedie k ohrozeniu existencie chráneného živočícha a k narušeniu jeho rozmnožovacích schopností, vydáva na základe podnetu občianskeho združenia Ochrana dravcov na Slovensku (RPS) so sídlom v Bratislave, Kuklovská 5, 841 04 (alebo z vlastného podnetu) toto

rozhodnutie

o územných a časových obmedzeniach lesohospodárskych činností

pre

Združenie vlastníkov pôdy, lesa a urbariátu.....

Pozemkové spoločenstvo

Adresa:.....

(ďalej len „obhospodarovateľ“)

Obvodný úrad životného prostredia ..... (ďalej len „úrad životného prostredia“) v Chránenom vtáčom území Laborecká vrchovina určuje územné a časové obmedzenia lesohospodárskych činností tak, aby sa vylúčil negatívny vplyv na predmet ochrany - orla krikľavého (*Aquila pomarina*) v lesnom hospodárskom celku (ďalej len „LHC“) na jednotkách

priestorového rozdelenia lesa (ďalej len „JPRL“), ktoré sú vo vlastníctve a správe *obhospodarovateľa*:

1. Zakazuje sa odstrániť alebo poškodiť hniezdny strom chráneného živočícha – orla krikľavého v LHC Medzilaborce, JPRL 726 (k. ú. Medzilaborce, lokalita Kamenná, parc. KN-E č. 1917). Za poškodenie hniezdného stromu sa považuje aj výrub stromov v jeho bezprostrednom okolí, ktorý môže viesť k jeho mechanickému alebo fyziologickému poškodeniu (napr. poškodenie kmeňa približovaním dreva lesnou mechanizáciou alebo oslnením kmeňa) a následnému zníženiu fyziologických funkcií hniezdného stromu.
2. V dobe rozmnožovania, tj. **od 16.03. do 31.08.** kalendárneho roka, **v ochrannej zóne v okruhu (polomere) 300 m** od hniezdného stromu orla krikľavého (*Aquila pomarina*) resp. na celej ploche takto vymedzenej ochrannej zóny, v LHC Medzilaborce, JPRL 726, 727, 728, 729 (k. ú. Medzilaborce, lokalita Kamenná, parc. KN-E č. 1917, 1918), sa zakazuje vykonávanie akejkoľvek lesohospodárskej činnosti.
Zákaz sa týka najmä nasledovných lesohospodárskych činností:
  - a) vykonávanie úmyselnej (výchovnej a obnovnej), mimoriadnej a náhodnej ťažby
  - b) sústreďovanie, preprava, uskladňovanie a odvoz dreva
  - c) spracovanie dreva (príprava palivového dreva, štiepkovanie)
  - d) vjazd lesných mechanizmov, strojov a zariadení vrátane konštruktívneho záprahu
  - e) výstavba, rekonštrukcia, údržba a využívanie lesných ciest a zväžnic
  - f) vyžínacie a zalesňovacie práce, výstavba a údržba oplotenia
  - g) vykonávanie lesníckotechnických meliorácií
  - h) výkopové, stavebné a terénne práce iného charakteru.
3. Mimo doby rozmnožovania, tj. **od 01.09. do 15.03.** kalendárneho roka:
  - a) **vo vnútornej časti ochrannej zóny v okruhu (polomere) 100 m** od hniezdného stromu orla krikľavého (*Aquila pomarina*) v LHC Medzilaborce, JPRL 726 (k. ú. Medzilaborce, lokalita Kamenná, parc. KN-E č. 1917), nezasahovať do pôdneho a vegetačného krytu.
  - b) **vo vonkajšej časti ochrannej zóny v okruhu (polomere) od 100 m do 300 m** od hniezdného stromu orla krikľavého (*Aquila pomarina*) resp. na ploche takto vymedzenej ochrannej zóny, v LHC Medzilaborce, JPRL 726, 727, 728, 729 (k. ú. Medzilaborce, lokalita Kamenná, parc. KN-E č. 1917, 1918) pri hospodárení v lesných porastoch uplatňovať výlučne **výberkový hospodársky spôsob** (tzn. pri jeho *stromovej forme* uskutočňovať jednotlivo výberkový rub stromový, ktorý sa vykonáva jednotlivým výrubom stromov a pri jeho *skupinovej forme* uskutočňovať skupinový alebo skupinovite výberkový rub s plochou obnovného rubu max. do 0,2 ha) alebo **účelový hospodársky spôsob** (tzn. pri jeho *stromovej forme* uskutočňovať stromový účelový rub, ktorý sa vykonáva jednotlivým výrubom stromov a pri jeho *skupinovej forme* uskutočňovať účelový rub s plochou obnovného rubu max. do 0,2 ha).
4. *Obhospodarovateľ* oznámi úradu životného prostredia a Správe CHKO Východné Karpaty vykonanie úmyselnej (výchovnej a obnovnej), mimoriadnej alebo náhodnej

ťažby **v ochranej zóne v okruhu (polomere) 300 m** od hniezdneho stromu orla krikľavého (*Aquila pomarina*) resp. na ploche takto vymedzenej ochranej zóny, minimálne 15 dní pred jej vykonaním. Vyznačenie ťažby je potrebné vykonať v súčinnosti s *úradom životného prostredia* a so *Správou CHKO Východné Karpaty* tak, aby nedošlo k poškodeniu hniezdneho biotopu orla krikľavého a aby ostal aj po vykonaní ťažby zachovaný v priaznivom stave.

5. Akékoľvek lesohospodárske činnosti **v ochranej zóne v okruhu (polomere) 300 m** od hniezdneho stromu orla krikľavého (*Aquila pomarina*), resp. na celej ploche takto vymedzenej ochranej zóny (tzn. činnosti súvisiace s určovaním hospodárskeho tvaru lesa; uplatňovaním hospodárskeho spôsobu; rekonštrukciou lesa; obnovou lesa; výchovou lesa; ochranou lesa; ťažbou; sústredovaním, prepravou a uskladňovaním dreva; sprístupňovaním lesa a využívaním lesných ciest; lesníckotechnickými melioráciami a zahrádzaním bystrín v lesoch; využívaním lesov verejnou a iným využívaním lesov; hospodárskou úpravou lesov; priestorovou, časovou a ťažbovou úpravou lesov; vyhotovením programu starostlivosti o lesy; predčasnou obnovou programu starostlivosti o lesy, úpravou programu starostlivosti o lesy a zmenou programu starostlivosti o lesy), je možné vykonať len po písomnom odsúhlasení *úradom životného prostredia*, *Správou CHKO Východné Karpaty* a prípadne iným dotknutým subjektom.
6. *Obhospodarovateľ* je povinný o vyššie uvedených obmedzeniach upovedomiť svojho odborného lesného hospodára. V prípade ak by došlo v budúcnosti k zmene užívateľa vyššie uvedených lesných porastov, *obhospodarovateľ* je povinný túto skutočnosť písomne oznámiť do 7 dní odo dňa, kedy k zmene dôjde na *úrad životného prostredia* a zároveň oboznámiť nového užívateľa s vyššie uvedenými obmedzeniami.

Z dôvodov uvedených v § 89 *zákona o ochrane prírody*, môže *úrad životného prostredia* na návrh alebo z vlastného podnetu toto rozhodnutie zmeniť alebo zrušiť.

Toto rozhodnutie platí do 31.12.2018.

Iné právne predpisy a ostatné ustanovenia *zákona o ochrane prírody* ostanú vydaním tohto rozhodnutia nedotknuté.

Odôvodnenie

Na Obvodný úrad životného prostredia v ..... bol dňa ..... doručený podnet občianskeho združenia Ochrana dravcov na Slovensku (RPS) so sídlom v Bratislave, Kuklovská 5, 841 04 (list č. ....zo dňa .....), vo veci zabezpečenia ochrany hniezdnej lokality orla krikľavého (*Aquila pomarina*), situovanej v Chránenom vtáčom území Laborecká vrchovina, vydaním rozhodnutia o územných a časových obmedzeniach výkonu lesohospodárskych činností.

Úrad životného prostredia svojim listom č. .... zo dňa ..... písomne upozornil *obhospodarovateľa* v zmysle § 4 ods. 2 *zákona o ochrane prírody* na nebezpečenstvo

ohrozenia chráneného živočícha – orla krikľavého (*Aquila pomarina*) lesohospodárskou činnosťou v čase rozmnožovania v LHC Medzilaborce, JPRL 726, 727, 728, 729 (k. ú. Medzilaborce, lokalita Kamenná, parc. KN-E č. 1917, 1918) a súčasne ho upozornil na dodržiavanie ustanovení § 35 zákona o ochrane prírody.

Následne úrad životného prostredia listom č. .... zo dňa začal konanie v predmetnej veci a súčasne na deň ..... nariadil ústne pojednávanie, spojeného s miestnou ohliadkou s cieľom zistiť pripomienky a návrhy *obhospodarovateľa* lesných pozemkov ako aj zúčastnených a tak zistiť skutočný stav veci. V súlade s § 82 ods. 7 zákona bola informácia o začatí správneho konania zverejnená dňa na internetovej stránke MŽP SR. Podľa § 82 ods. 3 zákona o ochrane prírody účasť v konaní v zákonom stanovenej lehote oznámilo len občianske združenie Ochrana dravcov na Slovensku (RPS) so sídlom v Bratislave, Kuklovská 5, 841 04 (ďalej len „RPS“).

Úrad životného prostredia v súlade s § 65 ods. 1 písm. k) bod 1 zákona o ochrane prírody listom č. .... zo dňa ..... požiadal Správu CHKO Východné Karpaty o spracovanie odborného stanoviska pre rozhodovaciu činnosť úradu životného prostredia v predmetnej veci.

Úrad životného prostredia obdržal dňa ..... odborné písomné stanovisko od Správy CHKO Východné Karpaty (list č. .... zo dňa.....), v ktorom Správa CHKO Východné Karpaty v závere konštatuje, že pre zabezpečenie ochrany chránených druhov vtákov v Chránenom vtáčom území Laborecká vrchovina je nevyhnutné niektoré lesohospodárske činnosti územne aj časovo obmedziť a to rozhodnutím úradu životného prostredia.

Na ústnom pojednávaní dňa ....., z ktorého bola vyhotovená zápisnica č. .... sa navrhli podmienky, resp. územné a časové obmedzenia lesohospodárskej činnosti pre *obhospodarovateľa* tak ako navrhovalo RPS a súčasne odporučila pre *obhospodarovateľa* v svojom odbornom stanovisku aj Správa CHKO Východné Karpaty.

Obhospodarovateľ v zastúpení pánom ....., predseda spoločenstva, trvale bytom ..... na ústnom pojednávaní uviedol, že v prípade JPRL 726 a 727 ide o kategóriu ochranného lesa, v ktorom sa uplatňuje účelový hospodársky spôsob, jeho stromová forma a jednotlivým výrubom stromov je plánovaná úmyselná obnovná ťažba 500 m³ dreva do konca platnosti PSL. Ďalej uviedol, že v prípade JPRL 728 a 729 ide o kategóriu hospodárskeho lesa, v ktorom sa uplatňuje podrastový hospodársky spôsob, ale v týchto dotknutých JPRL nie je plánovaná žiadna úmyselná ťažba podľa platného PSL.

Úrad životného prostredia považuje plánovanú ťažbu v JPRL 726 a 727 za priame ohrozenie chráneného druhu a v JPRL 728 a 729 tiež považuje orla krikľavého za potenciálne ohrozeného, nakoľko nemožno vylúčiť vykonávanie náhodnej alebo mimoriadnej ťažby do konca platnosti PSL.

Obhospodarovateľ sa po objasnení situácie *úradom životného prostredia a Správou CHKO Východné Karpaty* nakoniec stotožnil s územnými a časovými obmedzeniami tých lesohospodárskych činností, ktoré môžu mať negatívny vplyv na predmet ochrany – orla krikľavého (*Aquila pomarina*) a zaviazal sa ich dodržiavať.

Úrad životného prostredia upovedomil listom č. .... zo dňa ..... účastníkov konania s podkladom rozhodnutia o územných a časových obmedzeniach lesohospodárskych činností v zmysle § 33 ods. 2 zákona o správnom konaní. Účastníci konania s podkladom rozhodnutia súhlasili a nenavrhlí jeho zmenu prípadne doplnenie.

Úrad životného prostredia pri svojom rozhodovaní a určovaní podmienok na zabezpečenie ochrany orla krikľavého (*Aquila pomarina*) vychádzal najmä z podkladov zhromaždených ku konaniu, podnetu RPS (list č. .... zo dňa.....), odborného stanoviska Správy CHKO Východné Karpaty (list č. .... zo dňa.....), pripomienok a návrhov vznesených na ústnom pojednávaní dňa ....., právnych noriem vzťahujúcich sa k záujmovému územiu (napr. Vyhláška Ministerstva životného prostredia SR č. 438/2009 Z. z., ktorou sa vyhlasuje Chránené vtáčie územie Laborecká vrchovina, Výnos MŽP SR č. 3/2004-5.1, ktorým sa vydáva národný zoznam území európskeho významu), dokumentácie týkajúcej sa ochrany orla krikľavého (Program záchrany orla krikľavého) a Európskeho akčného plánu pre orla krikľavého schválený Európskou komisiou v r. 2001 a pod.

Orol krikľavý (*Aquila pomarina*) je chráneným druhom živočícha v zmysle zákona o ochrane prírody a je zároveň jedným z kritériových druhov vtákov, kvôli ochrane ktorých bolo vyhlásené s účinnosťou od 1.11.2009 aj Chránené vtáčie územie Laborecká vrchovina ako súčasť európskej sústavy chránených území NATURA 2000. Ďalej je orol krikľavý druhom chráneným aj medzinárodnými smernicami a dohovormi, ktorými je Slovenská republika viazaná: Smernica Európskeho parlamentu a Rady č. 2009/147/ES o ochrane voľne žijúceho vtáctva, Príloha I; Dohovor o ochrane európskych voľne žijúcich organizmov a prírodných stanovišť, Príloha II. (Bernský dohovor); Dohovor o ochrane sťahovavých druhov voľne žijúcich živočíchov, Príloha II. (Bonnský dohovor); Dohovor o medzinárodnom obchode s ohrozenými druhmi voľne žijúcich živočíchov a rastlín (Washingtonský dohovor - CITES) a Dohovor o biologickej diverzite.

Úrad životného prostredia sa stotožnil s navrhnutými podmienkami RPS, resp. s podmienkami v odbornom stanovisku Správy CHKO Východné Karpaty a zaviazal obhospodarovateľa vo výrokovvej časti ich dodržať.

Podmienky územného a časového obmedzenia lesohospodárskej činnosti boli úradom životného prostredia určené tak, aby sa minimalizoval negatívny dopad na výkon bežnej lesohospodárskej činnosti.

Územné a časové obmedzenia lesohospodárskej činnosti *úrad životného prostredia* určil do 31.12.2018 vzhľadom na možné budúce záujmy ochrany prírody i *obhospodarovateľa*.

Úrad životného prostredia upozornil *obhospodarovateľa* vo výroku tohto rozhodnutia, že vydaním územných a časových obmedzení ostávajú nedotknuté osobitné právne predpisy ako aj ostatné zákazy a súhlasy z územnej a druhovej ochrany podľa *zákona o ochrane prírody*.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti *úrad životného prostredia* rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Poučenie

Proti tomuto rozhodnutiu podľa § 53 a § 54 ods. 1 a 2 *zákona o správnom konaní* možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Obvodný úrad životného prostredia v .....

Toto rozhodnutie je preskúmateľné súdom až po vyčerpaní všetkých riadnych opravných prostriedkov.

.....

prednosta

Doručuje sa:

1. Združenie vlastníkov pôdy, lesa a urbariátu....., Pozemkové spoločenstvo, adresa ....
2. Ochrana dravcov na Slovensku (RPS), Kuklovská 5, 841 04, Bratislava

Na vedomie po nadobudnutí právoplatnosti

1. Slovenská inšpekcia životného prostredia, Inšpektorát ochrany prírody a krajiny, ul. Rumanova č. 14, 040 53 Košice
2. ŠOP SR, RCOP v Stakčíne, Správa CHKO Východné Karpaty, ul. Duchnovičova 535, 068 01 Medzilaborce
3. Obvodný úrad životného prostredia Prešov, Námestie mieru 2, 080 01 Prešov

Príloha 5: Príklad "rozhodnutia obvodného úradu životného prostredia o územnom a časovom obmedzení činností" na poľnohospodárskej pôde

ROZHODNUTIE

Obvodný úrad životného prostredia ..... ako príslušný orgán štátnej správy ochrany prírody a krajiny podľa § 3 ods. 2 a 4 a § 5 ods. 1 zákona NR SR č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a podľa § 64 ods. 1 písm. d) zákona NR SR č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ochrane prírody“), v zmysle § 4 ods. 2, § 8 ods. 1, § 35 ods. 2 a § 68 písm. j) zákona o ochrane prírody, v súlade s § 2 ods. 1 písm. a) a § 2 ods. 2 písm. a) vyhlášky Ministerstva životného prostredia SR (ďalej len „MŽP SR“) č. 22/2008 Z. z., ktorou sa vyhlasuje Chránené vtáčie územie Košická kotlina a podľa ustanovení zákona č.71/1967 Zb. o správnom konaní v úplnom znení zákona NR SR č. 138/2004 Z. z. (ďalej len „zákon o správnom konaní“) vydáva na základe podnetu občianskeho združenia Ochrana dravcov na Slovensku (RPS) so sídlom v Bratislave, Kuklovská 5, 841 04 (alebo z vlastného podnetu) toto

rozhodnutie

o územných a časových obmedzeniach poľnohospodárskych činností

pre

Poľnohospodárske družstvo Mier

Adresa:.....

(ďalej len „obhospodarovateľ“)

Obvodný úrad životného prostredia ..... (ďalej len „úrad životného prostredia“) v Chránenom vtáčom území Košická kotlina určuje územné a časové obmedzenia poľnohospodárskych činností tak, aby sa vylúčil negatívny vplyv na predmet ochrany - orla kráľovského (*Aquila heliaca*) na poľnohospodárskych pozemkoch, ktoré sú vo vlastníctve a užívaní *obhospodarovateľa*:

1. Zakazuje sa odstrániť alebo poškodiť hniezdny strom chráneného živočícha na ploche pôdneho bloku č. 3403/1 podľa registra pôdy LPIS, parc. KN-E č. 1428 v k. ú. Haniska. Za poškodenie hniezdného stromu sa považuje aj poškodenie jeho kmeňa alebo koruny prejazdom poľnohospodárskych strojov a zariadení (napr. traktorom, kombajnom) resp. inou poľnohospodárskou činnosťou (napr. nevhodnou aplikáciou chemických prípravkov na ochranu rastlín) alebo výrub stromov v jeho bezprostrednom okolí, ktorý

môže viesť k jeho mechanickému alebo fyziologickému poškodeniu (napr. oslnením kmeňa) a následnému zníženiu fyziologických funkcií hniezdneho stromu.

2. V dobe rozmnožovania, tj. od 16.02. do 15.08. kalendárneho roka, v ochrannej zóne v okruhu (polomere) 500 m od hniezdneho stromu orla kráľovského (*Aquila heliaca*) obmedzuje vykonávanie poľnohospodárskej činnosti na ploche pôdnych blokov č. 3403/1, 3403/2, 3404/1 a 3044/2 podľa registra pôdy LPIS, parc. KN-E č. 1428, 1429, 1430, v k. ú. Haniska nasledovne:
  - a. nezasahovať do nelesnej drevinovej vegetácie
  - b. pri realizácii agrotechnických zásahov pohyb poľnohospodárskych strojov a zariadení obmedziť na nevyhnutú mieru a súčasne vylúčiť ich zastavenie a státie
  - c. nezakladať poľné hnojiská a neskladovať slamu, seno a inú poľnohospodársku produkciu
  - d. vylúčiť leteckú aplikáciu priemyselných hnojív a chemických prípravkov na ochranu rastlín
  - e. agrotechnické zásahy vykonávať za prítomnosti pracovníka *Správy NP Slovenský kras*.
3. Mimo doby rozmnožovania, tj. od 16.8. do 15.2. kalendárneho roka:
  - a) vo vnútornej časti ochrannej zóny v okruhu (polomere) 200 m od hniezdneho stromu nezasahovať do nelesnej drevinovej vegetácie
  - b) v celej ochrannej zóne v okruhu (polomere) do 500 m okolo hniezdneho stromu do osevného plánu zaradiť také poľnohospodárske kultúry, ktoré v nasledovnom vegetačnom období nevyžadujú intenzívnu starostlivosť najmä počas inkubácie a prítomnosti malých mláďat na hniezde orla kráľovského (napr. trávy na ornej pôde, viacročné krmoviny alebo založiť trvalé trávne porasty).
3. V dobe rozmnožovania a mimo doby rozmnožovania, tj. od 01.01. do 31.12. kalendárneho roka:
  - za účelom zosúladenia ekologických nárokov orla kráľovského a poľnohospodárskej činnosti plánovať agrotechnické termíny a zásahy v porastoch poľnohospodárskych kultúr po písomnom odsúhlasení s úradom životného prostredia, Správou NP Slovenský kras a prípadne iným dotknutým subjektom.
4. *Obhospodarovateľ* v nadväznosti na bod 2 písm. b) a bod 3 tohto rozhodnutia oznámi úradu životného prostredia a Správe NP Slovenský kras plán agrotechnických termínov a zásahov v ochrannej zóne hniezdneho stromu podľa bodu 1. rozhodnutia minimálne 15 dní pred začatím poľnohospodárskej činnosti. Úrad životného prostredia a Správa NP Slovenský kras do 15 dní písomne odsúhlasí

s *obhospodarovateľom* spôsob realizácie agrotechnických termínov a zásahov takým spôsobom aby nedošlo k poškodeniu hniezdneho biotopu orla kráľovského a aby ostal aj po uskutočnení poľnohospodárskej činnosti zachovaný v priaznivom stave.

5. V prípade ak by došlo v budúcnosti k zmene užívateľa vyššie uvedených poľnohospodárskych pozemkov, *obhospodarovateľ* je povinný túto skutočnosť písomne oznámiť do 7 dní odo dňa, kedy k zmene dôjde na *úrad životného prostredia* a zároveň oboznámiť nového užívateľa s vyššie uvedenými obmedzeniami.

Z dôvodov uvedených v § 89 *zákona o ochrane prírody*, môže *úrad životného prostredia* na návrh alebo z vlastného podnetu toto rozhodnutie zmeniť alebo zrušiť.

Toto rozhodnutie platí do 31.12.2018.

Iné právne predpisy a ostatné ustanovenia *zákona o ochrane prírody* ostanú vydaním tohto rozhodnutia nedotknuté.

Odôvodnenie

Na Obvodný úrad životného prostredia v ..... bol dňa ..... doručený podnet občianskeho združenia Ochrana dravcov na Slovensku (RPS) so sídlom v Bratislave, Kuklovská 5, 841 04 (list č. ....zo dňa .....), vo veci zabezpečenia ochrany hniezdnej lokality orla kráľovského (*Aquila heliaca*), situovanej v Chránenom vtáčom území Košická kotlina, vydaním rozhodnutia o územných a časových obmedzeniach výkonu poľnohospodárskych činností.

Úrad životného prostredia svojim listom č. .... zo dňa ..... písomne upozornil *obhospodarovateľa* v zmysle § 4 ods. 2 *zákona o ochrane prírody* na nebezpečenstvo ohrozenia chráneného živočícha – orla kráľovského (*Aquila heliaca*) poľnohospodárskou činnosťou v čase rozmnožovania na ploche pôdnych blokov č. 3403/1, 3403/2, 3404/1 a 3044/2 podľa registra pôdy LPIS, parc. KN-E č. 1428, 1429, 1430, v k. ú. Haniska a súčasne ho upozornil na dodržiavanie ustanovení § 35 *zákona o ochrane prírody*.

Následne *úrad životného prostredia* listom č. .... zo dňa začal konanie v predmetnej veci a súčasne na deň ..... nariadil ústne pojednávanie, spojeného s miestnou ohliadkou s cieľom zistiť pripomienky a návrhy *obhospodarovateľa* poľnohospodárskych pozemkov ako aj zúčastnených a tak zistiť skutočný stav veci. V súlade s § 82 ods. 7 *zákona* bola informácia o začatí správneho konania zverejnená dňa ..... na internetovej stránke MŽP SR. Podľa § 82 ods. 3 *zákona o ochrane prírody* účasť v konaní v zákonom stanovenej lehote oznámilo len občianske združenie Ochrana dravcov na Slovensku (RPS) so sídlom v Bratislave, Kuklovská 5, 841 04 (ďalej len „RPS“)

Úrad životného prostredia v súlade s § 65 ods. 1 písm. k) bod 1 *zákona o ochrane prírody* listom č. .... zo dňa ..... požiadal *Správu NP Slovenský kras* o spracovanie odborného stanoviska pri rozhodovacom činnosť *úradu životného prostredia* v predmetnej veci.

Úrad životného prostredia obdržal dňa ..... odborné písomné stanovisko od Správy NP Slovenský kras (list č. .... zo dňa.....), v ktorom Správa NP Slovenský kras v závere konštatuje, že pre zabezpečenie ochrany chránených druhov vtákov v Chránenom vtáčom území Košická kotlina je nevyhnutné niektoré poľnohospodárske činnosti územne aj časovo obmedziť a to rozhodnutím úradu životného prostredia.

Na ústnom pojednávaní dňa ....., z ktorého bola vyhotovená zápisnica č. .... sa navrhli podmienky, resp. územné a časové obmedzenia poľnohospodárskej činnosti pre obhospodarovateľa tak ako navrhovalo RPS a súčasne odporučila pre obhospodarovateľa v svojom odbornom stanovisku aj Správa NP Slovenský kras.

Obhospodarovateľ v zastúpení pánom ....., konateľom spoločnosti, trvale bytom ..... sa stotožnil s územnými a časovými obmedzeniami tých poľnohospodárskych činností, ktoré môžu mať negatívny vplyv na predmet ochrany – orla kráľovského (*Aquila heliaca*) a zaviazal sa ich dodržiavať.

Úrad životného prostredia upovedomil listom č. .... zo dňa ..... účastníkov konania s podkladom rozhodnutia o územných a časových obmedzeniach poľnohospodárskych činností v zmysle § 33 ods. 2 zákona o správnom konaní. Účastníci konania s podkladom rozhodnutia súhlasili a nenavrhli jeho zmenu prípadne doplnenie.

Úrad životného prostredia pri svojom rozhodovaní a určovaní podmienok na zabezpečenie ochrany orla kráľovského (*Aquila heliaca*) vychádzal najmä z podkladov zhromaždených ku konaniu, podnetu RPS (list č. .... zo dňa.....), odborného stanoviska Správy NP Slovenský kras (list č. .... zo dňa.....), pripomienok a návrhov vznesených na ústnom pojednávaní dňa ....., právnych noriem vzťahujúcich sa k záujmovému územiu (napr. Vyhláška Ministerstva životného prostredia SR č. 22/2008 Z. z., ktorou sa vyhlasuje Chránené vtáčie územie Košická kotlina, Výnos MŽP SR č. 3/2004-5.1, ktorým sa vydáva národný zoznam území európskeho významu), dokumentácie týkajúcej sa ochrany orla kráľovského (Program záchrany orla kráľovského) a Medzinárodného akčného plánu pre orla kráľovského) a pod.

Orol kráľovský (*Aquila heliaca*) je chráneným druhom živočícha v zmysle zákona o ochrane prírody a je zároveň jedným z výberových druhov vtákov, kvôli ochrane ktorých bolo vyhlásené s účinnosťou od 7.1.2008 aj Chránené vtáčie územie Košická kotlina ako súčasť európskej sústavy chránených území NATURA 2000. Ďalej je orol kráľovský druhom chráneným aj medzinárodnými smernicami a dohovormi, ktorými je Slovenská republika viazaná: Smernica Európskeho parlamentu a Rady č. 2009/147/ES o ochrane voľne žijúceho vtáctva, Príloha I; Dohovor o ochrane európskych voľne žijúcich organizmov a prírodných stanovišť, Príloha II. (Bernský dohovor); Dohovor o ochrane sťahovavých druhov voľne žijúcich živočíchov, Príloha I. a II. (Bonnský dohovor); Dohovor o medzinárodnom obchode s ohrozenými druhmi voľne žijúcich živočíchov a rastlín (Washingtonský dohovor - CITES) a Dohovor o biologickej diverzite.

Úrad životného prostredia sa stotožnil s navrhnutými podmienkami RPS resp. s podmienkami v odbornom stanovisku Správy CHKO Slovenský kras a zaviazal obhospodarovateľa vo výrokovej časti ich dodržať.

Podmienky územného a časového obmedzenia poľnohospodárskej činnosti boli úradom životného prostredia určené tak, aby sa minimalizoval negatívny dopad na výkon bežnej poľnohospodárskej činnosti.

Územné a časové obmedzenia poľnohospodárskej činnosti úrad životného prostredia určil do 31.12.2018 vzhľadom na možné budúce záujmy ochrany prírody i obhospodarovateľa.

Úrad životného prostredia upozornil obhospodarovateľa vo výroku tohto rozhodnutia, že vydaním územných a časových obmedzení ostávajú nedotknuté osobitné právne predpisy ako aj ostatné zákazy a súhlasy z územnej a druhovej ochrany podľa zákona o ochrane prírody.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti úrad životného prostredia rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Poučenie

Proti tomuto rozhodnutiu podľa § 53 a § 54 ods. 1 a 2 zákona o správnom konaní možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Obvodný úrad životného prostredia v .....

Toto rozhodnutie je preskúmateľné súdom až po vyčerpaní všetkých riadnych opravných prostriedkov.

.....

Prednosta

Doručuje sa:

1. Poľnohospodárske družstvo Mier .....
2. Ochrana dravcov na Slovensku (RPS), Kuklovská 5, 841 04, Bratislava

Na vedomie po nadobudnutí právoplatnosti

1. Slovenská inšpekcia životného prostredia, Inšpektorát ochrany prírody a krajiny, ul. Rumanova č. 14, 040 53 Košice
2. ŠOP SR, Správa NP Slovenský kras, Biely kaštieľ č. 188, 049 51 Brzotín
2. Obvodný úrad životného prostredia Košice, Komenského 52, 040 01 Košice

Príloha 6: Príklad "rozhodnutia o predbežnom opatrení" vydaného obvodným úradom životného prostredia

OBVODNÝ ÚRAD ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA ŽILINA
Odbor štátnej správy starostlivosti o životné prostredie
Námestie M. R. Štefánika 1, 010 01 Žilina

Č. s.: xxxxxxxx

V Žiline dňa xx. xx. 2013

ROZHODNUTIE

o predbežnom opatrení

Obvodný úrad životného prostredia (OÚŽP) Žilina, ako príslušný správny orgán podľa § 68 písm. h) zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov, na základe návrhu Bratislavského regionálneho ochranárskeho združenia zo dňa xx.xx.xxxx doručeného na OÚŽP Žilina dňa xx.xx.xxxx **vydáva v zmysle § 43 ods. 1 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní** v znení neskorších predpisov (ďalej len „správny poriadok“), v súlade s **§ 8 ods. 1 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov** (ďalej len „zákon“) toto **predbežné opatrenie**, v zmysle ktorého

nariaďuje

spoločnosti Urbariát XXXXXXXX, so sídlom xxxxxxxxxxxxxxxx, resp. dodávateľom prác pre túto spoločnosť, **obmedzenie vykonávania akýchkoľvek lesohospodárskych činností**, ktoré vedú k ohrozeniu existencie hniezda a hniezdneho biotopu bociana čierneho (*Ciconia nigra*) v lokalite dolina Xxxxxxx v k. ú. Xxxxxx, JPRL XXXX (lokalizácia na mape je neoddeliteľnou súčasťou tohto rozhodnutia).

Z dôvodu zabezpečenia ochrany hniezd predmetného chráneného druhu sa vlastníkovi lesa **spoločnosti Urbariát XXXXXXXX** ukladá nasledovné:

Zakazuje sa odstrániť alebo poškodiť hniezdny strom bociana čierneho vo vyššie uvedenom JPRL. Súčasne sa zakazuje vykonávať lesohospodárske a iné činnosti vo vzdialenosti do **300 m** od lokalizovaného hniezda, resp. na celej ploche vymedzeného ochranného pásma v uvedeného v prílohe. Zákaz sa týka:

- a) najmä nasledovných lesohospodárskych činností:
- vykonávanie úmyselnej (výchovej a obnovnej), mimoriadnej a náhodnej ťažby
  - sústreďovanie, preprava, uskladňovanie a odvoz dreva
  - spracovanie dreva (príprava palivového dreva, štiepkovanie)
  - vjazd lesných mechanizmov, strojov a zariadení vrátane konského záprahu
  - výstavba, rekonštrukcia, údržba a využívanie lesných ciest a zväžnic
  - vyžínacie a zalesňovacie práce, výstavba a údržba oplotenia

- vykonávanie lesníckotechnických meliorácií
- výkopové, stavebné a terénne práce iného charakteru

b) činností súvisiacich s výkonom práva poľovníctva (napr. budovanie, údržba a využívanie poľovníckych zariadení, lov zveri)

Rozhodnutie platí do termínu právoplatného ukončenia správneho konania OÚŽP Žilina, začatého na základe podnetu Bratislavského regionálneho ochranárskeho združenia zo dňa xx.xx.xxxx doručeného na OÚŽP Žilina dňa xx.xx.xxxx, na vydanie rozhodnutia v zmysle § 4 ods. 2, § 8 ods. 1 a § 35 ods. 2 zákona vo veci obmedzenia lesohospodárskych a iných činností z dôvodu hniezd a hniezdných biotopov bociana čierneho (*Ciconia nigra*) v predmetnej lokalite, resp. do zrušenia tohto rozhodnutia o predbežnom opatrení konajúcim orgánom ochrany prírody.

Osobitné predpisy, ako aj ostatné ustanovenia zákona zostávajú vydaním tohto rozhodnutia o predbežnom opatrení nedotknuté.

Odôvodnenie:

Na OÚŽP Žilina bol dňa XX. XX. XXXX doručený návrh Bratislavského regionálneho ochranárskeho združenia zo dňa xx.xx.xxxx na vydanie rozhodnutia vo veci obmedzenia vykonávania lesohospodárskych činností z dôvodu ochrany hniezda a hniezdného biotopu chráneného živočícha európskeho významu – bociana čierneho (*Ciconia nigra*) v lesnom poraste (JPRL) č. XXXX v lokalite Xxxxxx. V návrhu Bratislavského regionálneho ochranárskeho združenia bola uvedená aj informácia o už prebiehajúcom hniezdení na predmetnom hniezde, a zároveň informácia o prebiehajúcej ťažbe dreva v lesnom poraste v tesnej blízkosti hniezda.

Súčasťou predmetného návrhu Bratislavského regionálneho ochranárskeho združenia bol aj podnet na vydanie rozhodnutia o predbežnom opatrení vo veci obmedzenia lesohospodárskych činností, s platnosťou do právoplatného ukončenia samotného konania vo veci rozhodnutia v zmysle § 4 ods. 2, § 8 ods. 1 a § 35 ods. 2 zákona, a to z dôvodu naliehavej potreby chrániť predmetné hniezdo (už obsadené hniezdnym párom, s prebiehajúcim hniezdením) a hniezdný biotop bociana čierneho okamžite. Nakoľko by počas obdobia trvania správneho konania vo veci meritórneho rozhodnutia (počas ktorého by lesohospodárska činnosť nebola obmedzená) mohli vzniknúť nezvratné škody na predmetnom hniezdnom biotope bociana čierneho a súčasne by mohlo dôjsť k priamemu ohrozeniu/poškodeniu chráneného živočícha, je nevyhnuté vydať toto rozhodnutie o predbežnom opatrení.

OÚŽP Žilina predmetný návrh a potrebu vydania rozhodnutia o predbežnom opatrení konzultoval telefonicky so ŠOP SR, Správou NP Malá Fatra, Varín (Ing. Xxxx Xxxxx, tel. 09xx xxx xxx, telefonát dňa xx.xx.xxxx, záznam z konzultácie doložený v spise pod č. s. XXXX), nakoľko z dôvodu naliehavosti prípadu nebolo možné čakať na písomné stanovisko ŠOP SR. Pracovník ŠOP SR po oboznámení sa s prípadom potvrdil vedomosť o lokalite hniezdného výskytu chráneného druhu a jeho biotopu, a potvrdil opodstatnenosť vydania rozhodnutia o predbežnom opatrení.

Vydanie rozhodnutia o predbežnom opatrení je prevenciou závažnej ujmy na životnom prostredí do času, kedy prebehne v predmetnej veci správne konanie. OÚŽP Žilina

vzal do úvahy skutočnosť, že obmedzenie lesohospodárskej činnosti a iných činností na hniezdnej lokalite bociana čierneho môže mať ekonomické dôsledky pre vlastníka/užívateľa lesa, avšak s ohľadom na závažnosť dôsledkov ťažby na predmet ochrany prírody a s prihliadnutím na skutočnosť, že obmedzenie lesohospodárskej a inej činnosti v okolí hniezda nie je možné nahradiť iným účinným spôsobom ochrany hniezdného biotopu, resp. populácie bociana čierneho, tunajší úrad rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podľa § 68 ods. 2 zákona o správnom poriadku podať odvolanie na konajúci orgán do 15 dní od doručenia rozhodnutia. Toto rozhodnutie nie je preskúmateľné súdom.

V zmysle § 43 ods. 3 správneho poriadku **odvolanie proti rozhodnutiu o predbežnom opatrení nemá odkladný účinok, a rozhodnutie je vykonateľné jeho oznámením.**

XXXXX XXXXXXXXXXXXX

vedúci odboru

Príloha: náčrt (mapa) lokalizácie hniezda s vymedzením ochranného pásma hniezda

- príloha je neoddeliteľnou súčasťou rozhodnutia

Doručuje sa:

Urbariát XXXXXXXX (fax, list, + oznam telefonicky na 09xx xxxxxx)

Poľovnícke združenie (ak je relevantné)

Na vedomie:

ŠOP SR, Správa NP Malá Fatra, Varín (e-mail, list)

Bratislavské regionálne ochranárske združenie, Bratislava (e-mail, list)

Príloha 7: Analýza súčasného stavu agendy obvodných úradov životného prostredia na území Slovenska k problematike územného a časového obmedzenia činností, ktoré môžu ohroziť, poškodiť alebo zničiť ohrozené a vzácne druhy vtákov alebo ich biotopy

V zmysle zákona NR SR č. 211/2000 o slobodnom prístupe k informáciám boli obvodné úrady životného prostredia na území Slovenskej republiky zástupcami MVO požiadané o poskytnutie nasledovných informácií a podkladov:

- informácie o tom, či boli orgánom ochrany prírody a krajiny v období rokov 2007 – 2013 vydané **rozhodnutia, upozornenia alebo predbežné opatrenia týkajúce sa ochrany hniezd a hniezdných biotopov chránených druhov vtákov** (ochranné zóny okolo ich hniezd a pod), a ak áno, aký počet
- poskytnutie kópie vyššie uvedených dokumentov (rozhodnutia, predbežné opatrenia, upozornenia) vydaných príslušným orgánom ochrany prírody a krajiny za obdobie rokov 2009 – 2013

Prehľad informácií poskytnutých obvodnými úradmi životného prostredia:

- do prehľadu boli spracované len údaje týkajúce sa živočíchov, u ktorých sú vyhlasované ochranné zóny, nakoľko viaceré úrady (aj z dôvodu opomenutia spresnenia požadovaných informácií v našej žiadosti) poslali aj údaje k netopierom a dáždovníkom v zatepľovaných budovách, t.j. nasledovný prehľad sa týka tých druhov živočíchov, ktorým sa vyhlasujú ochranné zóny okolo hniezd (počty nezahŕňajú dokumenty týkajúce sa zatepľovania budov a pod.)
- v období rokov 2007 – február 2013 boli obvodnými úradmi životného prostredia na Slovensku vydané nasledovné úradné dokumenty - štruktúra podľa krajov (podrobná tabuľka podľa obvodov je na konci textu tejto prílohy):

Kraj	BA	BB	KE	NR	TN	TT	PO	ZA	SPOLU SR
Počet rozhodnutí	13	4	28	2	0	2	31	40	120
Počet predbežných opatrení	2	0	0	0	0	0	0	4	6
Počet upozornení	11	10	41	7	1	1	27	29	127

Poznámky k poskytnutým dokumentom:

- medzi dokumentmi vydanými jednotlivými obvodnými úradmi životného prostredia sú výrazné rozdiely, prameniace o. i. z rôzneho rozsahu skúseností
- 25 zo 46 obvodných úradov životného prostredia v sledovanom období nevydalo žiadne rozhodnutie o územnom a časovom obmedzení činnosti formou vyhlásenia ochranných zón okolo hniezd
- najviac agendy majú kraje ZA, KE, PO, najmenej kraj TN
- viaceré úrady spomenuli, že sa často spoliehajú len na telefonické upozornenie vlastníka pozemku, kde sa nachádza hniezdo a pod.
- mnohým rozhodnutiam chýbajú základné náležitosti v zmysle správneho poriadku

- niektoré rozhodnutia boli vydané súčasne viacerým vlastníkom (jedným rozhodnutím boli určené ochranné zóny viacerých hniezd na pozemkoch rôznych vlastníkov) – platnosť a vykonateľnosť týchto rozhodnutí je spochybniteľná
- rôzna je miera utajenia druhov a lokalizácie hniezd v rozhodnutiach a upozorneniach (od všeobecného určenia hniezdiaceho páru z rodu *Falconiformes* v rámci JPRL po presnú špecifikáciu druhu a stanovenie GPS súradníc)
- rozhodnutia majú spravidla nedostatočné odôvodnenie
- inštitút predbežného opatrenia za posledných 5 rokov využili iba OÚŽP v RK a BA (ostatné úrady takéto rozhodnutia nevydali, väčšinou ich nevyužívajú ani pri inej agende, a ani nemajú vedomosť, aké sú náležitosti takéhoto rozhodnutia a pod.)
- veľký podiel upozornení a rozhodnutí bolo vydaných na podnet environmentálnych mimovládnych organizácií

Komentár k procesnej stránke poskytnutia informácií obvodnými úradmi životného prostredia:

- konštatujeme výrazné rozdiely v poskytovaní informácií jednotlivými úradmi
- väčšina úradov poskytla informácie včas, s dodržaním zákonných noriem, so zabezpečením utajenia citlivých údajov (znečítateľnenie údajov o lokalite)
- niektoré úrady postupovali v rozpore so zákonom, najčastejšie boli nasledovné pochybenia:
  - o nedodržanie zákonných lehôt
  - o záujem úradu o zdôvodnenie žiadosti (požiadavka nad rámec zákona)
  - o poskytnutie citlivých informácií úradom (napr. presné súradnice hniezd)
  - o OÚŽP Rožňava a OÚŽP Trebišov nevyhoveli našej požiadavke v časti týkajúcej sa poskytnutia kópii dokumentov (z dôvodu utajovania citlivých informácií) – napriek tomu, že úrad mal možnosť sprístupniť kópie s utajením lokality hniezda, ale nemal zamietnuť požiadavku v celom rozsahu

Agenda k ochranným zónam hniezd (za roky 2007 - február 2013)

OÚŽP (+ stále pracoviská)	kraj	počet rozhodnutí	počet predb. opatrení	počet upozornení
Bratislava	BA	4	2	5
Malacky	BA	3	0	2
Pezinok	BA	1	0	0
Senec	BA	1	0	1
Senica (+ Skalica)	BA	4	0	3
Banská Bystrica	BB	0	0	0
Banská Štiavnica (+ Žiar n/H, Žarnovica)	BB	0	0	4
Brezno	BB	0	0	0
Lučenec (+ Poltár)	BB	0	0	0
Rimavská Sobota (+ Revúca)	BB	4	0	6
Veľký Krtíš	BB	0	0	0
Zvolen (+ Detva, Krupina)	BB	0	0	0
Košice	KE	1	0	1

Košice okolie	KE	9	0	1
Michalovce (+ Sobrance)	KE	5	0	13
Trebišov	KE	0	0	25
Spišská Nová Ves (+ Gelnica)	KE	0	0	0
Rožňava	KE	13	0	1
Komárno	NR	1	0	0
Levice	NR	0	0	0
Nitra (+ pracovisko Zlaté Moravce)	NR	0	0	1
Nové Zámky	NR	0	0	0
Šaľa	NR	0	0	0
Topoľčany	NR	1	0	6
Trenčín (+ Ilava, Bánovce nad Bebravou)	TN	0	0	0
Prievidza (+ Partizánske)	TN	0	0	0
Nové Mesto nad Váhom (+ Myjava)	TN	0	0	1
Považská Bystrica (+ Púchov)	TN	0	0	0
Trnava (+ Hlohovec)	TT	1	0	1
Dunajská Streda	TT	1	0	0
Piešťany	TT	0	0	0
Galanta	TT	0	0	0
Bardejov	PO	0	0	0
Humenné (+ Snina, Medzilaborce)	PO	27	0	22
Kežmarok	PO	0	0	0
Poprad (+ Levoča)	PO	1	0	1
Prešov (+ Sabinov)	PO	3	0	0
Stará Ľubovňa	PO	0	0	0
Stropkov (+ Svidník)	PO	0	0	4
Vranov nad Topľou	PO	0	0	0
Čadca	ZA	0	0	0
Dolný Kubín (+ Námestovo, Tvrdošín)	ZA	21	0	6
Liptovský Mikuláš	ZA	15	0	23
Martin (+ Turčianske Teplice)	ZA	0	0	0
Ružomberok	ZA	4	4	0
Žilina (+ Bytča)	ZA	0	0	0
SPOLU		120	6	127